

HOPPETS BUDBÄRARE

Namn: Oren Lyons

Ålder: 73

Hemland: Onondaga Nation, som tillhör irokeserna eller Six Nations (mohawk, oneida, cayuga, onondaga, seneca och tuscarora). Folket lever i nordvästra delen av staten New York och i angränsande delar av Kanada. Det geografiska Onondaga är ett självständigt reservat på cirka 3000 hektar. Oren Lyons vägrar ha amerikanskt pass, reser på sitt Onondaga-pass, vilket ofta orsakar problem i passkontroller världen över.

Yrke: Konstnär, professor i amerikansk historia samt hövding och faithkeeper (bärare av hopp) i sköldpaddsklanen hos onondagafolket. Aktiv i internationella rättighetsfrågor för naturbefolkningar och efterfrågad föreläsare.

Bakgrund: Universitetsstudent (den andra någonsin från sitt folk), boxare, lacrosse-spelare m m.

Om sitt eget folk: »För det mesta skrattar vi bara. Någon gång ibland är vi väl seriösa, men vi försöker hålla nere det till ett minimum.«

Idol: Jim Thorpe, onondagaindian, flerfaldig guldmedaljör vid OS i Stockholm 1912 och en av världens bästa idrottsmän någonsin.

Ledarskap enligt onondaga: »I vårt sätt att leva, i vårt sätt att styra, i varje beslut vi fattar, tänker vi alltid på den Sjunde Generationen. Det är vårt jobb att se till att de som kommer efter oss, de ännu ofödda generationerna, får en värld som inte är sämre än vår – och förhoppningsvis bättre. När vi går på Moder Jord sätter vi ned våra fötter försiktigt, för vi vet att kommande generationers ansikten tittar upp på oss från underjorden. Vi glömmer aldrig dem.« (ur intervju med Oren Lyons i Wisdomkeepers av Harvey Arden och Steve Wall)

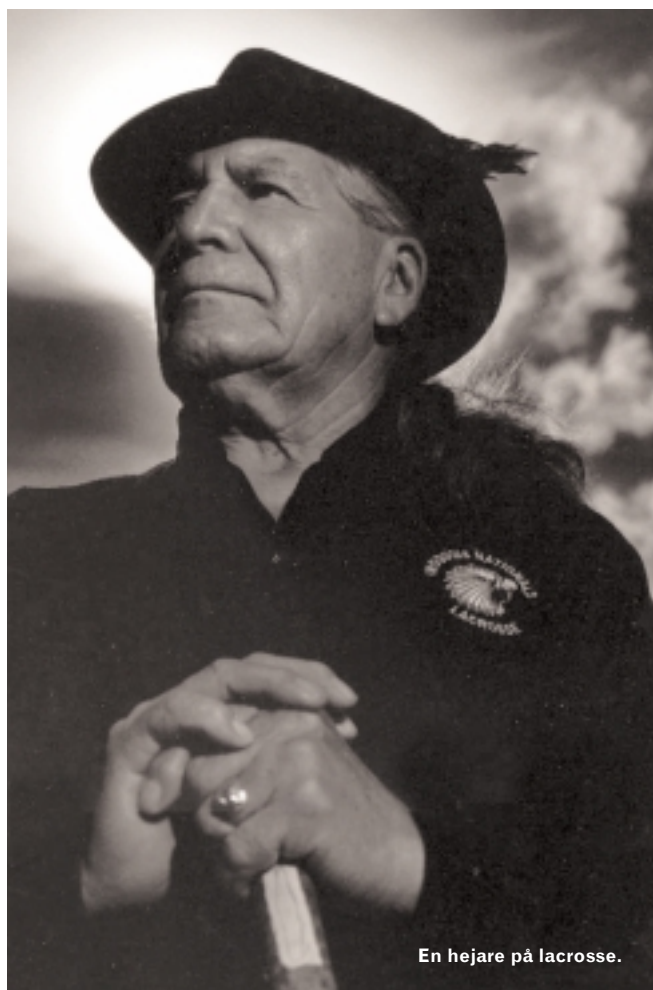
grimernas första skörd i det nya landet) och Oren berättade om sitt eget folks tacksägelseceremonier. Sedan frågade han barnen: »How do you give thanks?« Hur firar ni tacksägelse?

Det blev knäpptyst. Ingen kunde svara, inte lärarna heller. Frågan tog liksom åhörarna på bar gärning.

– Det var inget jag hade planerat, och jag bytte snabbt samtalsämne, jag såg ju hur jobbigt det blev. Men det var något som blottades där. Ett tomrum, en avsaknad av ett andligt centrum. Det gav någon sorts insikt i det här landets problem. Kanske är det därför så många är sjuka, deprimerade, utbrända?

FÖR NÅGRA ÅR SEDAN framträdde Oren Lyons i svensk TV, i en programserie av Annika Dopping och Tonia Moya om »de visa indianerna«. Sedan dess är han stamgäst i Sverige. Hans värd den här gången, liksom flera gånger tidigare, heter Göran Gennvi. Det är vid hans köksbord vi sitter och pratar. I går var det fullt ös på Stigsgården i Undersåker där Göran bor: ett dussin människor med ambitionen att göra Jämtland till en föregångsregion för visdom och hållbar utveckling hade samlats för att träffa Oren och utbyta idéer. I dag råder en stunds lugn innan Oren drar vidare på sin turné.

Göran Gennvi driver ett företag som heter Naturakademien och ägnar en stor del av sin tid åt ledarskapsutbildning med en grundläggande idé som påminner om Oren Lyons: naturen är det bästa klassrummet och den bästa läraren.

En hejare på lacrosse.

Han har inspirerats av både indianer och andra ursprungsfolk, bland annat samerna. I flera decennier har han arbetat för att få samhällets ledare att fatta klokare beslut genom att ta dem med sig ut på kajakturer, fjällvandringar eller försätta dem i andra sammanhang där naturen klär av deltagarna inte bara de strama kostymerna utan också de strama yrkesrollerna. Att ligga på renfällar runt en sprakande brasa efter en dags vandring eller paddling är ett vidunderligt effektivt sätt att låta på de inre slipsknutarna – att bli mindre verkställande direktör och mer människa.

Sen kan man börja snacka allvar.

Nu använder Göran sina kontakter för att få Oren Lyons budskap att under en intensiv vecka nå så många nyckelpersoner i samhället som möjligt.

– Men jag kommer inte hit för att säga åt folk att de ska bli indianer, säger Oren Lyons. Det gör jag mycket tydligt vart jag än kommer, jag skulle kunna ha en hel svans av folk som följde efter mig annars.

Han brukar ta blåögda och rosenkindade indiandyrkare i upptuktelse om de kommer till honom för att insupa den indianska visdomens hemligheter och mysterier.

Det finns inga mysterier, det finns inga hemligheter, det finns bara sunt förnuft – ett förnuft som mognar i den som vistas i naturen och som pratar mycket med de äldre.

Svårare än så – enklare än så – är det inte. 🏠